

ב"ה

Persona of Yonah*

Table of Contents

Background of a Prophet	1
Defending Yonah's Disobedience.....	4
Upholding Jewish Superiority	12
The Purpose of <i>Maftir Yonah</i>	14
Saga of the Soul	17
Spiritual Submersion	19

Background of a Prophet

The prophet Yonah is most popularly associated with the biblical story in which he is swallowed alive by a large fish, yet he appears in several other biblical narratives as well. The prophet Elisha sent Yonah to anoint Yeihu as king of Yisrael in place of the wicked King Ach'av.¹ Yonah also prophesized that King Yerav'am II would succeed in conquering territory from the kings of Aram,² and that Yerushalayim would be destroyed—a decree that was ultimately revoked.³

(*) המאמר נערך ע"י חברי המכון הרבנים שליט"א יהודה ליב אלטיין, יעקב טאובר ואברהם בערגשטיין.

1) מלכים ב (ט, א-ג): "וְאֵלִישָׁע הַנְּבִיא קָרָא לְאַחַד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חָגַר מִתְּנִיךָ וְקַח פֶּה הַשָּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדְךָ וְלֶךְ רִמְתָּ גִלְעָד. וּבָאתָ שָׁמָּה וַיֵּרָאָה שָׁם יְהוֹאָכָן הַיְהוּשָׁפָט בֶּן נִמְשִׁי וּבָאתָ וְהִקְמַתוּ מִתּוֹךְ אֶחָיו וְהִבִּיאתָ אֹתוֹ חֹדֶר בְּחֹדֶר. וְלָקַחְתָּ פֶּה הַשָּׁמֶן וַיִּצְקֶתָ עַל רֹאשׁוֹ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר ה' מִשְׁחֶתִיף לְמֶלֶךְ אֵל יִשְׂרָאֵל וּפְתַחְתָּ הַדְּלָת וְנִסְתְּהָ וְלֹא תִחַקֶּה". ובסדר עולם רבה (פרק יח): "וַיֵּלֶךְ אֵלִישָׁע . . . וְשִׁלַּח אֶת יוֹנָה בֶן אֲמוּתִי וּמִשַּׁח אֶת יְהוֹאָכָן בְּרִמְתוֹ גִּלְעָד".

2) מלכים ב (יד, כה): "הוּא הָשִׁיב [מיד מלכי ארם, רש"י] אֶת גְּבוּל יִשְׂרָאֵל מִלְּבֹאב חֶמֶת עַד יָם הָעֲרָבָה כְּדִבְרֵי ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶּן אֲמוּתִי הַנְּבִיא אֲשֶׁר מָגַת הַחֶפֶר".

3) אבל ראה יבמות (צח, א): "וַיְהִי דִבְרֵי ה' אֶל יוֹנָה שְׁנֵית לְאֹמֶר — שְׁנֵית דְּבָרָה עִמּוֹ שְׂכִינָה, שְׁלִישִׁית לֹא דְבָרָה עִמּוֹ. וְהָא כְּתִיב: הוּא הָשִׁיב [את] גְּבוּל יִשְׂרָאֵל מִלְּבָא חֶמֶת עַד יָם הָעֲרָבָה כְּדִבְרֵי ה' . . . אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶּן אֲמוּתִי הַנְּבִיא! אָמַר רַבִּינָא, עַל עֲסָקֵי נִינּוּה קָאִמַר [דלא דברה עִמּוֹ עַל עֲסָקֵי נִינּוּה אֵלָּא שְׁתֵּי פַעֲמִים, רש"י]. רַב נַחֲמָן בְּרִי יִצְחָק אָמַר, הֵכִי קָאִמַר: כְּדִבְרֵי ה' . . . אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ . . . הַנְּבִיא, כִּשְׁם שְׁנַהֲפֵךְ לְנִינּוּה מֵרַעָה לְטוֹבָה, כִּךְ בִּימֵי יִרְבַּעַם בֶּן יוֹאֵשׁ נַהֲפֵךְ לְהֵם לְיִשְׂרָאֵל מֵרַעָה לְטוֹבָה". היינו דנחלקו אמוראים אם נבואה זו היא בפועל או לא.

3) פרקי דרבי אליעזר (פרק י, וכן הוא במדרש תנחומא ויקרא ח): "פַּעַם שְׁנֵייה שַׁחַו לְיִרוּשָׁלַם לְהַחְרִיבָהּ, וְעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרוֹב רַחֲמָיו וַיִּנְחַם עַל הָרַעָה וְלֹא חֲרַבָהּ".

